

Raad voor Arbitrage

A circular logo with a green gradient and a white border, containing the letters 'VZW' in white.

VADEMECUM VOOR DE ARBITERS

INHOUDSTAFEL

I. DEONTOLOGIE	pag. 5
1. Aanduiding.	5
2. Vervanging.	5
3. Weigering.	5
4. Wraking.	5
5. Art. 1689 Ger. W..	5
6. Plichtsbewust.	6
7. Onafhankelijkheid.	6
8. Geheimhouding.	6
II. BEVOEGDHEID (9)	6
III. PROCEDURE	8
10. Kennisgeving.	8
11. Wraking.	8
12. Uitwisseling van de overtuigingsstukken en besluiten.	9
13. Verloop van de procedure.	9
14. Totale proceduretermijn.	10

	3
15. Samenvoeging van geschillen.	10
16. In vrijwaring roepen.	11
17. Tussenvonnis.	11
18. Plaatsbezoek.	11
19. Aanvullende besluiten.	12
20. Verlengingen van de termijn.	12
21. Opschorting van de proceduretermijn.	12
22. Taal van de procedure.	13
IV. HET VONNIS	13
23. Vrijwillig tussenkomende partij.	13
24. Het eindvonnis.	13
25. Verstekvonnis.	14
26. Plaats en datum van de uitspraak.	15
27. Uitvoerbaarverklaring.	15
V. KOSTEN	15
28. Procedurekosten.	15
a) Arbitragevergoeding	15
b) Administratieve kosten	16
c) Uitzonderlijke vergoedingen	16
d) Vertalingskosten	16
29. Vergoeding bij onbevoegdheid.	17

	4
30. Vermindering van de arbitragevergoeding.	17
31. Rechtsplegingsvergoeding.	18
32. Verwijlinteresten.	19
33. B.T.W.	19
a) B.T.W. inclusief	19
b) B.T.W. exclusief	19
VI. VERGOEDING ARBITERS	20
34. Vast percentage.	20
35. Vacatiekosten.	20
36. Administratieve vergoeding.	20

BIJLAGEN

Wetgeving

Werkingsreglement

Voorbeeld document Aanvaarding

Voorbeeld Akte van vrijwillig tussenkomende partij

Voorbeeld van arbitragevonnis (beschikkend gedeelte)

I. DEONTOLOGIE

1. Aanduiding.

Bij de aanvang van de procedure ontvangen de arbiters een schriftelijk bericht over hun aanduiding in een bepaalde procedure.

De identiteit van de geschilvoerende partijen en het voorwerp van het geschil worden hen medegedeeld.

Het document "aanvaarding" dat samen met het aanduidingsbericht wordt verstuurd, dient, binnen de **drie werkdagen** na ontvangst, ondertekend teruggestuurd te worden aan de Raad voor Arbitrage VZW.

De arbiter is definitief aangesteld na het verstrijken van de wrakingsperiode.

2. Vervanging.

Indien een arbiter overlijdt, rechtens of in feite verhinderd is zijn/haar opdracht te vervullen, wordt in zijn/haar vervanging voorzien volgens de regels die op zijn/haar aanduiding van toepassing zijn.

3. Weigering.

Een arbiter heeft de plicht een verzoek uitgaande van de Raad voor Arbitrage VZW om als arbiter op te treden, te weigeren indien hij/zij directe of indirecte zakelijke of vriendschappelijke contacten heeft of gehad heeft met minstens één van de partijen, een conflict gehad heeft met minstens één van de partijen, rechtstreeks of onrechtstreeks bij het te beslechten geschil betrokken is of er belangen bij heeft.

4. Wraking.

Indien een arbiter door een geschilvoerende partij wordt gewraakt, dient hij/zij zich onmiddellijk terug te trekken en onthoudt hij/zij zich verder van enige activiteit m.b.t. de procedure.

5. Art. 1689 Ger. W..

" Een scheidsmans die zijn opdracht eenmaal heeft aanvaard, kan zich daaraan niet meer onttrekken, tenzij de rechtbank van eerste aanleg hem op zijn daartoe strekkend verzoek verlof heeft gegeven. De rechtbank

beslist niet dan na verhoor van partijen of nadat deze door de griffier bij gerechtsbrief zijn opgeroepen. Tegen de beslissing van de rechtbank staat geen voorziening open. "

6. Plichtsbewust.

De arbiter zal in eer en geweten de hem/haar opgedragen taak naar best vermogen vervullen, in samenspraak met zijn/haar twee mede-arbiters, volgens het werkingsreglement van de Raad voor Arbitrage VZW.

7. Onafhankelijkheid.

De arbiters zullen hun taak in absolute onafhankelijkheid vervullen en dit zowel t.o.v. de Raad voor Arbitrage VZW als t.o.v. alle partijen in het geding. Op geen enkel ogenblik kan een band van ondergeschiktheid met één der partijen of de Raad voor Arbitrage VZW bestaan of bestaan hebben.

8. Geheimhouding.

De arbiter verbindt zich ertoe betreffende alle zakengeheimen en alle persoonlijke gegevens waarvan hij/zij kennis heeft gekregen tijdens het uitoefenen van zijn/haar taak als arbiter, een strikte geheimhouding te bewaren.

II. BEVOEGDHEID

9. Het Scheidsgerecht doet uitspraak over alle voorgedragen geschillen waarover een dading kan worden aangegaan en die aldus voor arbitrage vatbaar zijn. (art. 1676-1 Ger. W.)

Er mag derhalve geen afbreuk worden gedaan aan de wetten die de openbare orde en de goede zeden betreffen.

Geschillen behorende tot het familierecht, of bijvoorbeeld het strafrecht, zijn niet vatbaar voor arbitrage.

Geschillen ressorterend onder het sociaal recht kunnen slechts in aanmerking komen voor arbitrage voor zover de arbitrageovereenkomst ter beslechting van het geschil door beide partijen in akkoord werd opgesteld ná het ontstaan van dit geschil, of in de sociale wetgeving toegelaten is. (art. 69 van de wet op de arbeidsovereenkomsten aangepast op 01/01/89).

In alle voorgedragen gevallen beslissen de aangestelde arbiters zelf over hun bevoegdheid, ook wanneer één van de partijen bezwaren aanvoert betreffende het bestaan of de geldigheid van de arbitrageovereenkomst.

Wat betreft de geldigheid van een arbitrageovereenkomst wordt verwezen naar art. 1677 Ger. W., waarin gesteld wordt dat een overeenkomst tot arbitrage behoort te zijn vervat in een door partijen ondertekend geschrift, (bijv. : overeenkomsten, contracten, bestelbons, offertes, enz.) of in andere hen bindende stukken, waarin zij blijk hebben gegeven van hun wil om het geschil aan arbitrage te onderwerpen (bijv. : factuur, orderbevestiging, briefwisseling).

Wanneer de koper een stuk heeft ondertekend, zijn alle op dit stuk vermelde algemene voorwaarden bindend vanaf de datum van de ondertekening en dus vóór de levering.

Wanneer de factuur het enige document is tussen partijen en de arbitrageclausule alleen opgelegd wordt in de algemene voorwaarden, dan is deze slechts bindend ná de levering en voor zover de koper geen restricties terzake laat gelden binnen de voorziene termijn.

Hier wordt eveneens verwezen naar art. 25, tweede alinea (W.v.K.) :

" De kopen en verkopen kunnen bewezen worden door middel van een aanvaarde factuur, onveranderd de andere bewijsmiddelen die door de wetten op de koophandel zijn toegelaten. "

Deze bewijsregel geldt enkel tussen handelaars. Derhalve kan de factuur niet het bewijs opleveren tegen een niet-handelaar m.b.t. de aanvaarding van algemene voorwaarden, waarin de arbitrageclausule voorkomt.

T.o.v. een niet-handelaar dient een **ondertekend** geschrift te bestaan waarin minstens duidelijk verwezen wordt naar arbitrage ter beslechting van eventuele geschillen.

Het invoeren van de nietigheid of van het niet bestaan van een overeenkomst heeft niet tot gevolg dat de arbiters onbevoegd zijn, als zij hebben vastgesteld dat de arbitrageovereenkomst geldig is. (art. 1697-2 Ger. W.)

Het Scheidsgerecht kan het houden van een getuigenverhoor, van een deskundigenonderzoek, van een gerechtelijke plaatsopneming en de persoonlijke verschijning van partijen gelasten. Het kan een beslissende eed afnemen en aan partijen een aanvullende eed opleggen. Het kan eveneens, onder de bij art. 877 van het Gerechtelijk Wetboek gestelde voorwaarden, de overlegging bevelen van door een partij onder zich gehouden stukken.

Evenwel geldt het principe dat de procedure schriftelijk wordt gevoerd.

Als minstens één van de partijen, bij gemotiveerd en aangetekend schrijven, om een gedeeltelijke mondelinge behandeling verzoekt, beslissen de arbiters soeverein bij tussenvonnis over dit verzoek.

De arbiters kunnen niettemin ambtshalve, in elke stand van het geding, een gedeeltelijke mondelinge behandeling bevelen.

Alle getuigenverklaringen zijn schriftelijk tenzij de arbiters een mondelinge behandeling bevelen. Alle getuigenissen dienen eigenhandig geschreven te zijn, gedateerd, ondertekend en voorzien van naam, voornaam, adres en eventueel telefoonnummer van de getuige. De handtekening van de getuige, voorkomend op de laatste bladzijde, dient door het gemeentebestuur gewettigd te worden.

III. PROCEDURE

10. Kennisgeving.

Enmaal de Raad voor Arbitrage VZW het document "aanvaarding" van de drie arbiters ontvangen heeft, wordt door de Raad voor Arbitrage VZW de identiteit van de arbiters bij middel van een aangetekende kennisgeving medegedeeld aan de geschilvoerende partijen.

11. Wraking.

Arbiters kunnen om dezelfde redenen als rechters worden gewraakt. Het werkingsreglement van de Raad voor Arbitrage VZW voorziet dat de geschilvoerende partijen over 10 werkdagen beschikken om zich op deze mogelijkheid te beroepen.

Na verstrijken van deze wrakingsperiode zijn de arbiters definitief aangesteld.

De gewraakte arbiter stuurt binnen de vijf werkdagen nadat hem/haar door de Raad voor Arbitrage VZW van de wraking kennis is gegeven, een bericht aan de Raad voor Arbitrage VZW waarin hij/zij verklaart zich definitief te hebben teruggetrokken in betreffende procedure.

Vervolgens wordt in zijn/haar vervanging voorzien volgens de regels die op zijn/haar aanduiding en aanstelling toepasselijk zijn.

12. Uitwisseling van de overtuigingsstukken en besluiten.

- De eisende partij moet bij haar gemotiveerde aanvraag tot arbitrage kopieën (in drievoud) van **alle** overtuigingsstukken bijvoegen.
- De Raad voor Arbitrage VZW stuurt een volledige bundel van deze bescheiden naar verwerende partij, die op haar beurt al haar stukken aan de Raad voor Arbitrage VZW meedeelt bij het overmaken van haar eerste antwoordbesluiten.
De Raad voor Arbitrage VZW maakt kopie van de stukken en antwoordbesluiten van verwerende partij over aan eisende partij.
- Eisende partij heeft de mogelijkheid daarop te antwoorden in haar eindbesluiten.
Kopie van deze eindbesluiten wordt door de Raad voor Arbitrage VZW overgemaakt aan de verwerende partij.
- Verwerende partij maakt daarop haar eindbesluiten over aan de Raad voor Arbitrage VZW.
Tenslotte worden deze eindbesluiten van verwerende partij aan de eisende partij ter kennis overgemaakt.

De geschilvoerende partijen hebben de gelegenheid gehad elk tweemaal te besluiten, waarbij de laatste besluiten van verwerende partij niet meer dienen beantwoord te worden door de eisende partij, tenzij de eindbesluiten van verwerende partij zodanige nieuwe en fundamentele elementen bevatten dat de arbiters eisende partij verzoeken om daar toch nog op te antwoorden.

13. Verloop van de procedure.

Wanneer via de Raad voor Arbitrage VZW alle stukken en besluiten van en door partijen uitgewisseld zijn, maakt de Raad voor Arbitrage VZW de volledige procedurebundel over aan de arbiters.

Na kennisneming van deze bundel neemt de Voorzitter contact op met zijn/haar mede-arbiters met het doel een vergadering te beleggen om de praktische modaliteiten te bespreken en de noodzakelijke maatregelen te nemen, teneinde uitspraak te kunnen doen.

De arbiters kunnen één of meerdere partijen verzoeken aanvullende besluiten op te stellen betreffende een nieuw of voor hen onduidelijk punt

welke in de besluiten, stukken of eindbesluiten van partijen voorkomt.

Maatregelen zijn bijvoorbeeld een plaatsbezoek dat toegewezen wordt aan één of eventueel meerdere arbiters, eventuele testen of labo-onderzoeken die zouden moeten gebeuren, eventuele bijkomende stukken, verklaringen of bewijzen die van partijen worden geëist.

Principieel doen de arbiters uitspraak gemotiveerd en schriftelijk, uiterlijk binnen de **30 werkdagen** na ontvangst van de volledige procedurebundel of na het vervallen van de in het werkingsreglement gestelde termijnen, waarbij de arbiters uitspraak kunnen doen op basis van de stukken en besluiten waarover ze dan beschikken.

14. Totale proceduretermijn.

De uiterste termijn voor uitspraak is gesteld op **zes maanden** te rekenen vanaf de datum van de definitieve aanstelling van de arbiters, tenzij alle betrokken partijen akkoord gaan, gelet op de omstandigheden of de moeilijkheidsgraad van het geschil, deze termijn te verlengen, behoudens hetgeen voorzien is in art. 9 b1 pag. 6 van het werkingsreglement en rekening houdend met de periodes van opschorting.

15. Samenvoeging van geschillen.

Wanneer tussen zelfde partijen bescheiden en stukken, die het arbitragebeding van de Raad voor Arbitrage VZW bevatten, aanleiding geven tot geschillen die samenhangend of ondeelbaar zijn, kan de Raad voor Arbitrage VZW de samenvoeging ervan bevelen.

Deze beslissing wordt genomen, ofwel op verzoek van de arbiters, ofwel op verzoek van minstens één van de betrokkenen voor elk ander middel, ofwel ambtshalve door de Raad voor Arbitrage VZW.

De Raad voor Arbitrage VZW kan geen samenvoeging bevelen voor geschillen waarin reeds een beslissing alvorens recht te doen werd genomen over de zaak ten gronde.

16. In vrijwaring roepen.

Indien een derde partij bij de zaak dient te worden betrokken, alhoewel deze derde met de geschilvoerende partijen en de Raad voor Arbitrage VZW niet verbonden is door een arbitragebeding, zal de Raad voor Arbitrage VZW, hetzij op verzoek van de arbiters, hetzij op verzoek van minstens één van de gedingvoerende partijen, vooralsnog pogen deze

derde partij tot de arbitrageprocedure te laten toetreden via een afzonderlijke arbitrage-overeenkomst.

17. Tussenvonnis.

Wanneer in briefwisseling met de Raad voor Arbitrage VZW een geschilvoerende partij om een tussenvonnis verzoekt (bijvoorbeeld het nemen van bewarende maatregelen) of de arbiters zich onbevoegd dienen te verklaren, zal de Raad voor Arbitrage VZW niet wachten tot alle stukken uitgewisseld zijn tussen partijen, maar onmiddellijk met de Voorzitter contact opnemen en hem/haar alle stukken en besluiten die op dit ogenblik in het bezit zijn van de Raad voor Arbitrage VZW opsturen om de Voorzitter in de mogelijkheid te stellen het Scheidsgerecht samen te roepen teneinde het nodige tussenvonnis te vellen.

De arbiters zullen het verzoek bij hoogdringendheid behandelen binnen de vijf werkdagen.

18. Plaatsbezoek.

De Voorzitter schrijft de geschilvoerende partijen, en in voorkomend geval ook de raadslieden, aan ter kennisgeving van de datum en het uur waarop het plaatsbezoek zal plaatsvinden, teneinde de partijen in de gelegenheid te stellen bij het plaatsbezoek aanwezig te zijn of hen te laten vertegenwoordigen.

De met deze opdracht belaste arbiter(s) neemt(nemen) tevens kennis van de eventuele schriftelijke opmerkingen welke, naar aanleiding van het plaatsbezoek, door de partijen gemaakt worden en zal(zullen) deze beknopt of eventueel volledig verwerken en opnemen in het arbitraal vonnis.

19. Aanvullende besluiten.

Het volledige Scheidsgerecht zal op basis van de elementen, ter beschikking gesteld aan, of opgemerkt door de met het plaatsbezoek gelaste arbiter(s), of na kennisneming van de schriftelijke opmerkingen welke naar aanleiding van het plaatsbezoek door de partijen werden overgemaakt, soeverein beslissen of er aanvullende besluiten of bijkomende stukken nodig zijn.

De wederpartij zal binnen de **tien werkdagen** op deze aanvullende

besluiten of bijkomende stukken kunnen reageren.

20. Verlengingen van de termijn.

Partijen kunnen, om ernstige, gemotiveerde redenen of overmacht, een verlenging vragen van deze termijnen. Het verzoek dient gericht op het adres van de Raad voor Arbitrage VZW, aan de Voorzitter van het scheidsgerecht dat het geschil behandelt. De Voorzitter beslist binnen de **vijf werkdagen** na ontvangst van het verzoek. Zijn/haar beslissing is onherroepelijk en niet voor enige betwisting vatbaar en wordt per gewoon schrijven medegedeeld aan alle partijen.

Een verlenging van een termijn kan altijd worden toegestaan als de partij die erom verzoekt, het akkoord, van alle in het geschil betrokken partijen, aan haar verzoek toevoegt. In dit geval wordt de procedure voor die termijn opgeschort.

21. Opschorting van de proceduretermijn.

De Voorzitter bepaalt de termijn die nodig is om zijn onderzoeksmaatregelen te organiseren.

Hij kan, ten belope van die welbepaalde termijn, de procedure opschorten, teneinde de termijn van dertig werkdagen waarbinnen het Scheidsgerecht na ontvangst van de volledige procedurebundel, dient te vonnissen, te respecteren.

De Voorzitter van het Scheidsgerecht kan tevens beslissen de termijn om uitspraak te doen, te verlengen op grond van algemeen aanvaarde overmachtsituaties, zoals daar zijn en niet beperkend opgenoemd : natuurrampen, ziektes, gewapende conflicten, sociale geschillen of stakingen, enzovoort, of omwille van het ontbreken van noodzakelijke elementen waarop de beslissing dient gebaseerd te zijn, met name en niet beperkend opgenoemd : het ontbreken van informatie of stukken welke dienen bekomen te worden van derden - hetzij overheid, hetzij rechtspersonen, hetzij private personen -, het ontbreken van een getuigenverklaring door afwezigheid of onbereikbaarheid van deze persoon, het ontbreken of nog niet afgewerkt of onvolledig zijn van een deskundigenverslag, een tussenkomst van de rechtbank vereist is of om een tussenkomst van de rechtbank is verzocht door één van de geschilvoerende partijen of een belanghebbende derde, enz.

Alle termijnen worden door deze beslissing opgeschort tot de bedoelde bijkomende informatie verkregen is. Partijen worden van deze eventuele verlenging(en) op de hoogte gesteld.

Indien vertalingen noodzakelijk blijken te zijn, zal gedurende de periode nodig om het vertaalwerk te verrichten, de procedure ambtshalve opgeschort zijn.

22. Taal van de procedure.

De taal van de procedure is Nederlands of Frans.

Beide partijen kunnen verzoeken de procedure in een andere taal te voeren; gebeurlijk kan een dergelijk verzoek ook van één partij uitgaan. In dit laatste geval beslissen de arbiters soeverein.

De keuze m.b.t. de taal van de procedure en de gedifferentieerde kosten worden besproken onder de rubriek V Kosten.

IV. HET VONNIS

23. Vrijwillig tussenkomende partij.

In elke procedure kan een partij die er een gewettigd belang bij heeft vrijwillig tussenkomen. De vrijwillig tussenkomende partij dient bij gemotiveerd verzoekschrift haar tussenkomst te melden aan alle partijen in het geding. Het Scheidsgerecht zal tussenkomende partij akte van haar tussenkomst verlenen. De Raad voor Arbitrage VZW zal in elk geschil vrijwillig tussenkomen m.b.t. de recuperatie van de procedurekosten.

24. Het eindvonnis.

De met reden omklede uitspraak van de arbiters wordt op schrift gesteld na een beraadslaging waaraan alle arbiters deelnemen. De beslissing wordt met volstrekte meerderheid van stemmen genomen. Principieel dient deze beslissing door de drie arbiters ondertekend te zijn. Een beslissing is echter eveneens geldig genomen, indien ondertekend door twee arbiters, waarbij dan dient vermeld te worden waarom de derde arbiter niet heeft mee ondertekend, bijvoorbeeld wegens overmacht, ziekte, of zelfs het zich uitdrukkelijk willen distantiëren van de beslissing. De stem van de Voorzitter is nooit beslissend.

Indien de partijen gedurende de arbitrageprocedure een akkoord bereiken om aan hun geschil een eind te maken, kan dit akkoord in de uitspraak opgenomen worden. Wanneer de uitspraak is gedaan, brengt

de Raad voor Arbitrage VZW de door de arbiters ondertekende uitspraak per aangetekend schrijven ter kennis van de partijen.

Het Scheidsgerecht maakt steeds één origineel vonnis en drie gewaarmerkte afschriften over aan de Raad voor Arbitrage VZW.

Waarmerking van de afschriften : Elke pagina van het afschrift zal een kortteken van elke arbiter dragen en op de laatste pagina de vermelding "gewaarmerkt afschrift" en de handtekeningen van alle arbiters.

Het arbitraal vonnis is definitief en wordt in eerste en laatste aanleg gedaan. Er is geen verzet of beroep mogelijk.

Op verzoek van de meest gerede partij, wordt de uitspraak bij de griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel neergelegd.

25. Verstekvonnis.

De verstekdoende partij wordt geacht stilzwijgend de exceptie van onbevoegdheid van het scheidsgerecht op te werpen, zodat het scheidsgerecht in zijn verstekvonnis altijd en **eerst en vooral** over zijn bevoegdheid dient te oordelen. Dit oordeel moet in het verstekvonnis gemotiveerd worden.

Om moeilijkheden bij de uitvoering van het verstekvonnis te vermijden, dient alle zorgvuldigheid aan de dag te worden gelegd i.v.m. de juiste identiteit van de verstekdoende partij (juiste vennootschapvorm, adres maatschappelijke zetel, Ondernemingsnummer en B.T.W.). In geval van wijziging van de vennootschapsvorm of adres van de maatschappelijke zetel, dient de vennootschapsvorm en de maatschappelijke zetel vermeld te worden zoals deze voorkomt op de stukken in het dossier en dient desgevallend verwezen te worden naar de nieuwe vennootschapsvorm en nieuwe vestiging van de maatschappelijke zetel.

26. Plaats en datum van de uitspraak.

Behoudens een vooraf gekende en specifiek bepaalde plaats, wordt het arbitraal vonnis geacht te zijn geveld te Brussel en op de dag waarop de laatste arbiter ze heeft ondertekend.

27. Uitvoerbaarverklaring.

Het Scheidsgerecht verklaart in principe het vonnis steeds uitvoerbaar bij voorraad.

V. KOSTEN

28. Procedurekosten.

De procedurekosten omvatten :

- a) de arbitragevergoeding
- b) de administratieve kosten
- c) uitzonderlijke vergoedingen
- d) vertalingskosten

a. Arbitragevergoeding.

De arbitragevergoeding, met inbegrip van de honoraria van de drie arbiters, wordt, ongeacht het aantal geschilvoerende partijen, vastgesteld in procenten van de waarde van de hoofdvordering zoals door eiser ingesteld, volgens hiernavolgende schijven. Wanneer een tegenvordering, tegeneis of bijkomende vordering aanhangig wordt gemaakt, zal de Raad voor Arbitrage VZW een bijkomende arbitragevergoeding verrekenen, volgens dezelfde hiernavolgende schijven, op de waarde van de ingestelde vorderingen.

De arbitragevergoeding wordt samen met de administratieve kosten in het vonnis ten laste gelegd van de in het ongelijk gestelde partij(en) of in een bepaalde verhouding verdeeld over de partijen.

- 18 % op de schijf van	0,01 € tot	12.394,67 €
- 16 % op de schijf van	12.394,68 € tot	24.789,35 €
- 6 % op de schijf van	24.789,36 € tot	123.946,76 €
- 3 % op de schijf van	123.946,77 € tot	247.893,52 €
- 2 % op de schijf van	247.893,53 € tot	495.787,04 €
- 1 % op de schijf van	495.787,05 € tot	1.239.467,62 €
- 0,5 % op de schijf boven de	1.239.467,62 €	

b. Administratieve kosten.

De administratieve kosten bedragen in hun totaliteit, ongeacht het

aantal geschilvoerende partijen, forfaitair € 214,38 (gebaseerd op het indexcijfer van januari 1991). Dit bedrag wordt jaarlijks aangepast aan het indexcijfer der kleinhandelsprijzen.

c. *Uitzonderlijke vergoedingen.*

- Eventuele bijkomende expertises of onderzoekskosten.
- Vertalingen :
De Raad voor Arbitrage VZW zal, ingeval op haar beroep gedaan wordt om de vertaling te maken, aan het Scheidsgerecht de vertalingskosten mededelen. Indien de arbiters bepaalde vertalingen wensen, dienen ze eerst contact op te nemen met de Raad voor Arbitrage VZW.
- Verplaatsingskosten van de arbiters (€ 0,2771 per km) en vacatiekosten van de arbiters in geval van dading en/of vaststellingen ter plaatse à rato van € 50,00/uur (basisindex januari 1991). Uitzonderlijke studie- en onderzoekskosten volgens stavingsstukken.
- Verplaatsingskosten en vergoeding aan getuigen die voor mondelinge getuigenissen werden opgeroepen.

Deze uitzonderlijke kosten vallen buiten de arbitragevergoeding en worden in het scheidsrechterlijk vonnis omschreven en ten laste gelegd van de partijen in een door de arbiters bepaalde verhouding.

d. *Vertalingskosten.*

- De taal van de procedure en de rechtspraak is Nederlands of Frans.
Wanneer door een partij stukken worden voorgelegd in een andere taal dan de proceduretaal, kan het Scheidsgerecht de partij die deze stukken voorlegt, opleggen om binnen een door het Scheidsgerecht gestelde termijn, een vertaling van deze stukken voor te leggen. Het Scheidsgerecht zal over de toewijzing van de vertalingskosten in het eindvonnis beslissen.
- Indien minstens één van de partijen verzoekt om de procedure te voeren in de taal waarin de handelscontacten tussen de partijen werden onderhouden en bevestigd, zullen de vertalingskosten gelijk verdeeld worden tussen de partijen.
- Indien een partij verzoekt om de procedure te voeren in een taal afwijkend van het Nederlands/Frans of van de taal waarin de handelscontacten tussen de partijen werden onderhouden en bevestigd, zullen de arbiters soeverein beslissen wie de lasten van de vertaalkosten draagt en in welke verhouding.

29. Vergoeding bij onbevoegdheid.

Wanneer na vooronderzoek van de aanvraag tot arbitrage en de bijgevoegde stukken, het voor de Raad voor Arbitrage VZW onomstotelijk vaststaat dat het geschil waarvoor om arbitrage wordt verzocht, niet aan arbitrage kan onderworpen worden, worden de geschilvoerende partijen daarvan op de hoogte gesteld en worden er geen procedurekosten aangerekend en geen honoraria aan de arbiter uitgekeerd.

Wanneer echter verwerende partij in limine litis de onbevoegdheid van het Scheidsgerecht inroept en na onderzoek de arbiters in een vonnis zich inderdaad onbevoegd verklaren, zullen zij eisende partij veroordelen tot het dragen van de kosten welke door de arbiters zijn gemaakt om tot dit vonnis te komen.

De arbiters bepalen soeverein de dan verschuldigde kosten, zonder dat deze meer kunnen bedragen dan 50 % van deze welke verschuldigd zouden zijn bij de behandeling van het geding ten gronde, bepaald in de artikelen 34 tot 36 van dit vademecum.

30. Vermindering van de arbitragevergoeding.

1. Er is noch een arbitragevergoeding, noch enige administratieve kost verschuldigd, wanneer na de aanvraag tot arbitrage en vóór de kennisgeving de arbitrageprocedure door eisende partij gestaakt wordt op grond van bewezen insolvabiliteit of faillissement van de verwerende partij.
2. Wanneer na de kennisgeving het faillissement van verwerende partij wordt aangetoond of haar insolvabiliteit wordt bewezen, zal de eisende partij een procedurekost verschuldigd zijn gelijk aan de helft van de voorlopig geraamde procedurekosten met een minimum van € 250,00, verhoogd met de eventueel reeds gemaakte kosten die vallen onder art. 10, c (uitzonderlijke vergoedingen).
3. Wanneer, na de kennisgeving, de Raad voor Arbitrage VZW op de hoogte is gesteld dat verwerende partij binnen de tien werkdagen (na de datum van de poststempel) overgegaan is tot een gedeeltelijke betaling van de vordering of een gedeeltelijke levering van de geëiste prestaties, wordt m.b.t. de waarde van de gedeeltelijke betaling of gedeeltelijke levering de arbitragevergoeding gere-

duceerd tot de helft en zal samen met de procedurekosten op de restwaarde ten laste gelegd worden van de in het ongelijk gestelde partij.

Onder dezelfde voorwaarden zal bij gehele betaling of gehele uitvoering van de geëiste prestaties de gehele arbitragevergoeding gereduceerd worden tot de helft en aangerekend worden aan de partij die de procedure staakt, tenzij deze de procedure verderzet om deze kosten ten laste te laten leggen van haar tegenpartij.

4. Wanneer tussen de geschilvoerende partijen een overeenkomst of dading gerealiseerd wordt vóór de arbiters hun werkzaamheden aangevat hebben, worden zowel de arbitragevergoeding als de administratieve kosten gehalveerd en ten laste gelegd van de partijen op een wijze waarop in de overeenkomst of dading is voorzien. De geschilvoerende partijen kunnen dan tevens verzoeken om de overeenkomst of dading, zonder enige stellingname van de arbiters, over te nemen in het Scheidsrechterlijk vonnis.
5. Wanneer echter verwerende partij in limine litis de onbevoegdheid van het Scheidsgerecht inroept en na onderzoek de arbiters in een vonnis zich inderdaad onbevoegd verklaren, zullen de arbiters in het vonnis de kosten bepalen en deze ten laste leggen van eisende partij.

31. Rechtsplegingsvergoeding.

Wanneer voor de in het gelijk gestelde partij een advocaat is tussengekomen voor het opstellen van de besluiten of deze partij bewijst advies te hebben ingewonnen bij een advocaat voor het opstellen van deze besluiten, veroordelen de arbiters tevens ambtshalve de in het ongelijk gestelde partij tot het betalen van een rechtsplegingsvergoeding aan de in het gelijkgestelde partij.

De rechtsplegingsvergoeding bedraagt :

- voor een geschilwaarde van	0,01 €	tot en met 1.239,46 €	:	123,94 €
- voor een geschilwaarde van	1.239,47 €	tot en met 2.478,93 €	:	173,52 €
- voor een geschilwaarde van	2.478,94 €	tot en met 4.957,87 €	:	272,68 €
- voor een geschilwaarde boven	4.957,87 €		:	347,05 €

Er is een aanvullende rechtsplegingsvergoeding van € 50,00 voorzien wanneer bij een persoonlijke verschijning, verhoor van partijen, getuigenverhoor, eedaflegging, plaatsbezoek en expertise een advocaat aanwezig is geweest samen met of in de plaats van de in het gelijk

gestelde partij.

Deze vaste rechtsplegingsvergoedingen worden elk jaar op 1 januari aangepast volgens de evolutie van het indexcijfer der kleinhandelsprijzen. Huidige tarieven zijn gebaseerd op het indexcijfer van 1 januari 1991.

32. Verwijlintresten.

Bij het berekenen van de verwijlintresten zijn de conventionele intresten van toepassing.

33. B.T.W.

a) *B.T.W. inclusief*

Bedragen, voorkomend en gebruikt om bepaalde kosten te begroten (bijvoorbeeld bouwmaterialen, uurlonen, enz), waarmee rekening wordt gehouden om bepaalde sommen toe te wijzen, zijn steeds BTW INCLUSIEF.

Op de plaats waar deze sommen of berekeningen voorkomen in het vonnis of erin worden toegelicht, moet duidelijk gestipuleerd worden dat deze B.T.W. INCLUSIEF zijn.

b) *B.T.W. exclusief*

Bij de tenlastelegging van de totale procedurekosten welke verschuldigd zijn aan, en door de Raad voor Arbitrage VZW zullen worden gefactureerd, dient vermeld te worden : + 21 % B.T.W.

VI. VERGOEDING ARBITERS

34. Vast percentage.

Voor het Scheidsgerecht is een vergoeding bepaald van 45 % van de arbitragevergoeding. De arbiters beslissen onderling in welke verhouding die 45 % onder hen wordt verdeeld. De voorzitter brengt daarvan de Raad voor Arbitrage VZW schriftelijk (of per fax/email) op de hoogte.

Wanneer de arbiter geen vrij-beroep-statuuat heeft, of geen BTW-plichtige is, maakt de Raad voor Arbitrage VZW het percentage + kosten

aangegeven door de Voorzitter rechtstreeks over op de bankrekening van de arbiter. Deze ontvangt dan van de Raad voor Arbitrage VZW na afsluiting van het boekjaar een officieel fiscaal attest. In het ander geval factureert hij/zij overeenkomstig zijn/haar statuut.

35. Vacatiekosten.

Daarnaast ontvangen de arbiters integraal alle vacatiekosten, zijnde de km-vergoeding en de uurremuneratie voor een plaatsbezoek.

Ook eventuele uitzonderlijke studie- en onderzoekskosten volgens stavingsstukken.

In principe wordt onder dit laatste verstaan de kosten die door externe laboratoria worden gemaakt en dan door deze laatste uiteraard rechtstreeks aan de Raad voor Arbitrage VZW worden gefactureerd.

Indien betreffende onderzoeken noodzakelijk zijn, neemt de Voorzitter eerst contact op met de Raad voor Arbitrage VZW teneinde in overleg eventueel gebruik te kunnen maken van de universitaire en private labo's waarmee de Raad voor Arbitrage VZW bepaalde afspraken i.v.m. kostenbeheersing heeft gemaakt.

36. Administratieve vergoeding.

Ter dekking van enige administratieve kost m.b.t. het opmaken van het vonnis, telefonische en/of schriftelijke contacten met de arbiters en de Raad voor Arbitrage VZW, correspondentie met de geschilvoerende partijen, enz..., voorziet de Raad voor Arbitrage VZW voor de voorzitter een forfaitaire vergoeding van € 61,97 naast de hoger vernoemde arbitragevergoeding en vacatiekosten.

Wanneer het scheidsgerecht met buitengewone hoge administratieve kosten wordt geconfronteerd, zal de voorzitter contact opnemen met de Raad voor Arbitrage VZW teneinde een concrete aangepaste regeling te treffen.

BIJLAGE 1 : Wetgeving

BIJLAGE 2 : Werkingsreglement

BIJLAGE 3 : Voorbeeld document Aanvaarding

BIJLAGE 4 : Voorbeeld Akte van vrijwillig tussenkomende partij

BIJLAGE 5 : Voorbeeld van een arbitragevonnis (beschikkend gedeelte)

VOORBEELD VAN EEN BESCHIKKEND GEDEELTE

OM DEZE REDENEN
HET SCHEIDSGERECHT,

Verklaart zich bevoegd kennis te nemen van het geschil ;

Veroordeelt derhalve verweerder te betalen aan eiser :

de hoofdsom van :	100.000,00 EUR
te verhogen met de vergoedende intrest van .. % vanaf datum van eerste ingebrekestelling tot .././200.., zijnde volle maanden.	5.000,00 EUR
te vermeerderen met EUR per dag, te verrekenen vanaf heden tot de dag van betaling	p.m.
rechtsplegingsvergoeding :	347,05 EUR
aanvullende rechtsplegingsvergoeding : (verschijning bij plaatsbezoek)	50,00 EUR

	105.397,05 EUR

De kosten van de procedure worden begroot als volgt :

- Arbitragevergoeding :	8.726,83 EUR
- Administratief forfait :	214,38 EUR
- Bijkomende kosten : verplaatsingskosten arbiters 300 km à 0,2771 EUR/km	81,00 EUR
- Vacaties plaatsbezoek : 3,5 h à 50,00 EUR	175,00 EUR

9.197,21 EUR

Kosten om te slaan tussen partijen, à rato van 9/10 voor verwerende partij en 1/10 voor eisende partij, welke zij veroordelen deze kosten te vereffenen aan de bij akte van ../../200.. vrijwillig tussenkomende partij, de Raad voor Arbitrage VZW, nl. 8.277,49 EUR + 21 % BTW, ten laste van verwerende partij en 919,72 EUR + 21 % BTW ten laste van eisende partij. Zeggen voor recht dat deze kosten dienen vereffend te worden na ontvangst van de factuur, uitgaande van de Raad voor Arbitrage VZW, iedere laattijdige betaling zal aanleiding geven tot het toepassen van een intrest van 15 % op jaarbasis.

Huidig arbitragevonnis is in eerste en laatste aanleg geweest, uitvoerbaar bij voorraad, met uitsluiting van kantonnement en borgstelling.

Brussel, (datum)

De Voorzitter

(handtekening)